

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ៖ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ
ភាគីដាក់ឯកសារ៖ លោក **ខៀវ សំផន**
ដាក់ជូន៖ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ភាសាដើម៖ **បារាំង**
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ៖ ថ្ងៃទី ២៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date) : 28-Sep-2012, 11:16
CMS/CFO : Uch Arun

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ៖ **សាធារណៈ**
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖ **សាធារណៈ/Public**
ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់៖
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណោះអាសន្ន៖
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា៖
ហត្ថលេខា៖

**ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា នាក់ទទឹងបទសម្ភាសន៍របស់
មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាជាមួយសាក្សី TCW-428**

ដាក់ដោយ៖

មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន
មេធាវី គង់ សំអុន
មេធាវី Anta GUISSÉ
មេធាវី Arthur VERCKEN
មេធាវី Jacques VERGÈS

ដាក់ជូន៖

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖
ចៅក្រម និល ណុន
ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT
ចៅក្រម យូរ ឧត្តរា
ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE
ចៅក្រម យ៉ា សុខន

ជំនួយការ៖

លោកស្រី សេង សុជាតា

កញ្ញា Marie CAPOTORTO

កញ្ញា Shéhérazade BOUARFA

កញ្ញា Mathilde CHIFFERT

កញ្ញា អ៊ូច ស្រីផាត់

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

លោកស្រី ជា លាង

លោក Andrew CAYLEY

មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់

ក្រុមមេធាវីការពារក្តីទាំងអស់

ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទាក់ទងនឹងបទសម្ភាសន៍របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា
ជាមួយសាក្សី TCW-428

គោរពជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

- ១. នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំដាក់ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿង និងដាក់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ នូវប្រតិចារិកនៃបទសម្ភាសន៍នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០ របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាជាមួយសាក្សី TCW-428 ផ្អែកតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង^១ ។
- ២. នៅថ្ងៃទី ២៦ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ អង្គជំនុំជម្រះបានទទួលការជូនដំណឹងអំពីចេតនារបស់លោកអៀង សារី ក្នុងការដកការលះបង់សិទ្ធិមានវត្តមានក្នុងសវនាការស្តាប់សក្ខីកម្មសាក្សី TCW-428 ។ មេធាវីការពារក្តីលោក អៀង សារី បានបញ្ជាក់ថា “សាក្សី TCW-428 ផ្តើមពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើ និងអត្តចរិតរបស់លោក អៀង សារី (...) ។ បញ្ហានេះមិនមាននៅក្នុងកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីទាំងបីលើក ដែលធ្វើឡើងដោយការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនោះទេ”^២ ។
- ៣. ថ្ងៃនេះ មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន សូមជំទាស់ទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា និងស្នើអង្គជំនុំជម្រះកុំស្តាប់ចម្លើយសាក្សី TCW-428 ជាដាច់ខាត ដរាបណាលោក អៀង សារី មិនមានលទ្ធភាពចូលរួមសវនាការពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្ហាញខ្លួនរបស់សាក្សីនេះ ។
- ៤. សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តែងឱ្យឃើញថា ប្រតិចារិកនៃបទសម្ភាសន៍ជាមួយសាក្សី TCW-428 ដោយមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា រកបានតាំងពីពាក់កណ្តាលខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១ ក្រោយពេលបើកការជំនុំជម្រះក្តី^៣ ។ ក៏ប៉ុន្តែ អង្គជំនុំជម្រះបានបញ្ជាក់ថា សញ្ញាណនៃ “ភាពអាចរកបាន”

---

¹ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ស្របតាមវិធាន ៨៧(៤) ទាក់ទងនឹងបទសម្ភាសន៍របស់ DC-CAM ទៅលើសាក្សី TCW-428 ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E233/1 (“សំណើ”) ។

² លិខិតរបស់មេធាវីការពារក្តីលោក អៀង សារី ផ្ញើជូនមន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់នៃអង្គជំនុំជម្រះ ស្តីពី “ការដកការលះបង់សិទ្ធិមានវត្តមានក្នុងសវនាការស្តាប់សក្ខីកម្មសាក្សី TCW-428 របស់លោក អៀង សារី” ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ។

³ សំណើ កថាខណ្ឌ ២ ។

ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទាក់ទងនឹងបទសម្ភាសន៍របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាជាមួយសាក្សី TCW-428

នូវភ័ស្តុតាងត្រូវតែមានទំនាក់ទំនងនឹងការខំខ្លះខ្លាំងអស់ពីលទ្ធភាព⁴។ អង្គជំនុំជម្រះបានគូសបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា៖

“រយៈពេលអូសបន្លាយ រវាងការចាត់វិធានការជាក់ស្តែងសំដៅទទួលបានឯកសារ ឬភាពយឺតយ៉ាវមិនសមហេតុផល រវាងពេលវេលាឃើញឯកសារ និងការដាក់ពាក្យសុំឱ្យទទួលយកឯកសារនោះជាភ័ស្តុតាង អាចបង្ហាញថាភាគីស្នើសុំមិនបានខំខ្លះខ្លាំងអស់ពីលទ្ធភាព”⁵។

៥. សហព្រះរាជអាជ្ញាពិតជាមិនបានខំខ្លះខ្លាំងអស់ពីលទ្ធភាពមែន។ ទោះបីជាសហព្រះរាជអាជ្ញាបញ្ជាក់ថា សំណើរបស់ខ្លួនត្រូវបានដាក់ “តាំងពីថ្ងៃដំបូង ក្រោយពីអង្គជំនុំជម្រះបានជូនដំណឹងអំពីកាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់យកសម្រាប់ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី”⁶ ក៏ដោយ ក៏សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនដែលបានពន្យល់ថា ហេតុអ្វីក៏ខ្លួនមិនដាក់ពាក្យសុំតាំងពីយូរ បែរជាទើបតែមកដាក់ នៅចុងខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ នេះទៅវិញ។

៦. នៅខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១⁷ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំឱ្យកោះហៅសាក្សីនេះចូលមកបង្ហាញខ្លួនហើយបានទទួលការជូនដំណឹងអំពីចេតនារបស់អង្គជំនុំជម្រះ ក្នុងការកោះហៅសាក្សីនេះឱ្យមកបង្ហាញខ្លួន នៅខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១១⁸។ កង្វះភាពខ្លះខ្លាំងស្តែងឡើងយ៉ាងច្បាស់ ដោយសារតែសហព្រះរាជអាជ្ញា “កត់សម្គាល់ផងដែរថា អនុលោមតាមយុត្តិសាស្ត្រអន្តរជាតិ ខ្លួនមានទម្លាប់ផ្តល់ជូន

⁴ សេចក្តីសម្រេចទាក់ទងនឹងឯកសារថ្មីៗ និងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ថ្ងៃទី ៣០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E190 កថាខណ្ឌ ២៣។

⁵ យោងដូចខាងលើ។

⁶ សំណើ កថាខណ្ឌ ៤។

⁷ បញ្ជីឈ្មោះអ្នកជំនាញ សាក្សី និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា រួមទាំងឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ទី១, ទី២, ទី៣, ទី៣ក, ទី៤ និងទី៥ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E9/4។ សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធទី៣៖ បញ្ជីឈ្មោះសាក្សីរបស់ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា ឯកសារ E9/4.3 ទំព័រ ១៦ លេខរៀងទី ១១០ នៃតារាង (P-106)។

⁸ បញ្ជីឈ្មោះសាក្សីសម្រាប់ការជំនុំជម្រះនៅដំណាក់កាលដំបូង, ពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ការតវ៉ាអំពីការទទួលយកឯកសារនិងវត្ថុតាង និងចម្លើយតបទៅនឹងសំណើ E109/5 ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E131/1។ សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ ក ឯកសារ E131/1.1 ទំព័រ ៣ លេខរៀងទី ២០ នៃតារាង (TCW-428)។

ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទាក់ទងនឹងបទសម្ភាសន៍របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាជាមួយសាក្សី TCW-428

មេធាវីការពារក្តី ប្រសិនបើខ្លួនដឹង នូវចម្លើយមុនៗរបស់សាក្សីដែលត្រូវកោះហៅឱ្យមកបង្ហាញខ្លួន នៅក្នុងសវនាការ”^១។

៧. ប្រតិចារិកនៃបទសម្ភាសន៍ជាមួយសាក្សី TCW-428 ត្រូវបានមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ដែលជា ប្រភពផ្តល់ឯកសារដ៏សំខាន់មួយរបស់តុលាការ និងសហព្រះរាជអាជ្ញា ផ្តល់ជូនតាំងពីខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១។ ដូច្នេះ ប្រសិនបើសហព្រះរាជអាជ្ញាពិតជាប្រឹងប្រែងក្នុងការផ្តល់ជូននូវចម្លើយមុនៗ របស់សាក្សីដែលត្រូវកោះហៅឱ្យមកបង្ហាញខ្លួនមែននោះ ហេតុអ្វីក៏ខ្លួនមិនដាក់ពាក្យសុំតាំងពីពេល អង្គជំនុំជម្រះជូនដំណឹង នៅខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១១ អំពីចេតនាក្នុងការស្តាប់សាក្សីកម្ពុជានេះ ដែល មាននៅក្នុងបញ្ជីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាតាំងពីយូរយារណាស់មកហើយ។

៨. ម្យ៉ាងវិញទៀត ទោះបីជាអង្គជំនុំជម្រះបដិសេធសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏ដោយ ក៏អង្គជំនុំ ជម្រះមិនត្រូវស្តាប់សាក្សីកម្ពុជា TCW-428 ឡើយ ដរាបណាណាក អៀង សារី មិនមានលទ្ធភាព ចូលរួមសវនាការពាក់ព័ន្ធនឹងការចូលមកបង្ហាញខ្លួនរបស់សាក្សីនេះ។

៩. ទោះបីជាប្រតិចារិកនៃបទសម្ភាសន៍ជាមួយសាក្សី TCW-428 មិនត្រូវបានទទួលយកជាភស្តុតាង ថ្មី ក៏ដោយ ក៏ខ្លឹមសារនៃបទសម្ភាសន៍នៅតែអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ នៅពេលស្តាប់សាក្សីកម្ពុជា នេះ^{១០}។ ក៏ប៉ុន្តែ ឥឡូវនេះ ភាគីនានា និងអង្គជំនុំជម្រះ ដឹងថាសាក្សីនេះអាចនឹងផ្តល់សាក្សីពាក់ព័ន្ធ និងអំពើ និងអត្តចរិតរបស់លោក អៀង សារី។ ដូច្នេះ អនុលោមតាមកថាខណ្ឌ ១ និងកថាខណ្ឌ ៥ នៃវិធាន ៨១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អង្គជំនុំជម្រះមិនត្រូវស្តាប់សាក្សីកម្ពុជានេះឡើយ ដរាបណាណាក អៀង សារី មិនមានលទ្ធភាពចូលរួមសវនាការ។

^១ សំណើ កថាខណ្ឌ ៤។

^{១០} ជាឧទាហរណ៍ សូមមើល៖ ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំផ្តល់ឯកសារក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ទៅ អ្នកជំនាញ (ឯកសារ E172/24/2) និងសំណើរបស់ អៀង សារី ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ពាក់ព័ន្ធនឹង ឯកសារដែលត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងអំឡុងពេលនៃការសួរដេញដោលអ្នកជំនាញ David CHANDLER (E172/24/3) ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E172/24/4 កថាខណ្ឌ ៦។

ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទាក់ទងនឹងបទសម្ភាសន៍របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ជាមួយសាក្សី TCW-428

១០. **អាជ្ញាធរហេតុនេះ** មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បដិសេធសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា និងមិនត្រូវស្តាប់សក្ខីកម្មសាក្សី TCW-428 ឡើយ ដរាប ណាលោក អៀង សារី មិនមានលទ្ធភាពចូលរួមសវនាការពាក់ព័ន្ធនឹងការចូលមកបង្ហាញខ្លួនរបស់ សាក្សីនេះ។

	មេធាវី គង់ សំអុន	ទីក្រុងភ្នំពេញ	[ហត្ថលេខា]
	មេធាវី Anta GUISSÉ	ទីក្រុងភ្នំពេញ	[ហត្ថលេខា]
	មេធាវី Arthur VERCKEN	ទីក្រុងប៉ារីស	[ហត្ថលេខា]
	មេធាវី Jacques VERGÈS	ទីក្រុងប៉ារីស	[ហត្ថលេខា]
កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា

ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទាក់ទងនឹងបទសម្ភាសន៍របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ជាមួយសាក្សី TCW-428